

ضمیمه رایگان روزنامه
شهر آرا به مناسبت سومین
سالگرد شهادت سردار
حاج قاسم سلیمانی

۱۳ دی ماه ۱۴۰۱
↓
“

تکرار کرد. او به عنوان یک مقام ارشد امنیتی و نظامی فقط و صرفاً دنبال حل مشکلات از طریق عملیات نظامی و امنیتی نبود. بخشی از اینکه به او لقب «سردار دل‌ها» را داده‌اند، به همین دلیل است، چون با فرمانروایی بر قلب مردم و با تأثیرگذاری بر مردم توانست خیلی از مشکلات را حل کند.

● این را بیشتر از این جهت گفتیم که شما خودتان هم مستندسازی هستتید که در بین اقوام مختلف کار کردید. به نظرتان شخصیت حاج قاسم این ظرفیت را دارد که مستندسازی از اقوام مختلف، هر کدام از زاویه نگاه خودشان سعی کنند ابعاد مختلفش را بنمایانند؟
بله، ولی متأسفانه در قبال حاج قاسم کم کاری و کوتاهی شده است. باید خیلی بیشتر کار کنیم؛ چون حاج قاسم اسطوره‌ای است که باید رمزگشایی شود و هر کس از نگاه خود می‌تواند به این رمزگشایی بپردازد تا پازل شخصیتی او کامل شود. باید بفهمیم این مرد چطور از یک مرد عادی در انقلاب اسلامی رشد کرد و تبدیل به یک ابرقهرمان شد. به نظرم باید مقاطع مختلف زندگی او بررسی و پژوهش شود.

● و این کاری است که افراد مختلف مانند هنرمندان، پژوهشگران و مسئولان باید دست به دست هم بدهند تا کامل شود؟ نقش کدام یک به نظرتان تأثیرگذارتر و پررنگ‌تر است؟
بیشتر به نظرم مسئولان و متولیان بنیاد حاج قاسم باید در این زمینه دغدغه داشته باشند. نمی‌گویم بدون حساب و کتاب، ولی بایک برنامه ریزی به هنرمندان اجازه بدهند که بیایند و از خاطراتی که درباره حاج قاسم هست و اسنادی که وجود دارد، محصولات فرهنگی تولید کنند.

● نکته‌ای که در این موارد معمولاً گفته می‌شود، این است که کار کردن درباره چنین شخصیت‌هایی ظرافت‌های خاصی دارد؛ به ویژه با توجه به تبلیغات منفی که بعضی از رسانه‌های بیگانه، چه در زمان شهادت او و چه بعد از آن، روی شخصیت حاج قاسم انجام دادند. نظر شما چیست؟

درست است. بالاخره کار کردن درباره افرادی مانند حاج قاسم، شهید فخری زاده و دیگر مفاخری که به شهادت رسیده‌اند، خیلی ظرافت دارد. چون باید بتوانیم حقیقت این شهدا را بیان کنیم و بگوییم آن‌ها چه هدفی داشتند. دشمن همیشه دنبال فتنه‌گری است و در این موقعیت‌ها هم خیلی بیشتر فعال می‌شود و سعی می‌کند شبهه افکنی کند.

● ممکن است از نظر مردم این سختی‌ها که چه به لحاظ فنی و چه محتوایی، برای هنرمندان وجود دارد، اصلاً به چشم نیاید. چه کسانی باید پای کار بیایند که هنرمندان بتوانند به خلق اثر درباره این شخصیت‌ها بپردازند؟

متأسفانه متولیان امر درست همکاری نمی‌کنند و این به نظر من به این شخصیت‌ها ضربه می‌زند؛ چون زمانی که هنرمندان با حاج قاسم و شخصیت‌هایی شبیه او که اسطوره شده‌اند، ارتباط برقرار می‌کنند، به حسی می‌رسند که فکر می‌کنند باید کاری درباره آن بکنند؛ ولی به محدودیت منابع برخورد می‌کنند. این محدودیت منابع شامل اسناد، آرشیوهای صوت و تصویر و عکس، محدودیت‌های مصاحبه‌ای با یاران او و خیلی از موارد دیگر می‌شود. تا وقتی که شور و عطش بین هنرمندان هست که قطعات سال‌های اول بعد از شهادت بیشتر است، باید اجازه بدهند آثار خوب و متنوع ساخته شود؛ البته این به این معنا نیست که بدون نظارت باشد و اجازه بدهند هر کاری با هر کیفیتی ساخته شود. نظارت باید باشد، ولی باید به کسانی که رزومه دارند و کار خوب تولید می‌کنند، اعتماد کنند. در همه زمینه‌های هنری این اتفاق باید بیفتد؛ از فیلم کوتاه تا سریال و فیلم سینمایی و مستند و رمان و کتاب تاریخ شفاهی. همین الان که عطش تولید وجود دارد، باید بگذارند کار ساخته شود.

موقع نماز صبح پیکر را دفن کردند.

● و بعد خودتان دست به ساخت تهیه مستندی درباره حاج قاسم به نام «پاییز پنجاه سالگی» زدید. درباره این کار توضیح می‌دهید؟ این مستند به چه بخشی از زندگی حاج قاسم می‌پردازد؟

«پاییز پنجاه سالگی» مقطعی از زندگی حاج قاسم یعنی بین دفاع مقدس و فرماندهی او در نیروی قدس را روایت می‌کند. زمانی که جنوب شرق کشور ناامن و حاج قاسم مسئول امنیت این منطقه شد. منظور از جنوب شرق، کل استان‌های کرمان و سیستان و بلوچستان، شرق استان هرمزگان و جنوب استان خراسان جنوبی است. در مقطعی بخشی از مناطق استان‌های دیگر هم درگیر بود. او به منطقه‌ای رفت که پیر از شرار بود. قاچاقچی‌های مواد مخدر جولان می‌دادند و از غفلتی که به سبب حضور نیروهای سپاه در جبهه‌های غربی کشور صورت گرفته بود، سوءاستفاده کرده بودند و حکومتی برای خودشان در بیابان‌ها و کوه‌ها راه‌انداخته بودند و دست به جنایت می‌زدند. حاج قاسم مسئول این می‌شود که بیاید و به این ماجرا سروسامان بدهد.

● بعد از اینکه رفتید سراغ ساخت کار مستند درباره شهید سلیمانی، چه در طول کار و چه بعد از آن، شناخت شما از او چقدر تغییر کرد؟ آیا به دیدگاه جدیدی درباره این شخصیت رسیدید که تا پیش از آن نمی‌دانستید؟

بله. مستندی که ساختیم، به زمان پس از جنگ تا فرماندهی نیروی قدس او برمی‌گردد و بخش گم‌شده‌ای از تاریخ انقلاب اسلامی است که به نظرم درست به آن پرداخته نشده است. نکته درخور توجه در مدت حضور حاج قاسم در جنوب شرق، مردم‌داری و حل مشکلات امنیتی با راهکارهای فرهنگی و اقتصادی بود که او در منطقه اجرا کرد. این برای من خیلی جالب و جدید بود. مثلاً اول با مذاکره وارد شد و همان اول در منطقه برخورد نظامی نکرد. ابتدا ریشه‌های اتفاق را شناسایی کرد. همه گروه‌تروریستی نبودند. بعضی‌ها در کار قاچاق مواد مخدر بودند، بعضی‌ها تفنگچی بودند، بعضی‌ها اشرار غیرسیاسی بودند. حاج قاسم به هر کدام از این‌ها با مدلی شروع به صحبت کرد تا شاید برگردند که تعداد زیادی هم برگشتند. فهم مردم برایش مهم بود. دیدگاه مهمی که داشت، این بود که به این افرادی گفت من آمده‌ام تفنگ را از دست شما بگیرم و بیل به دستتان بدهم که منطقه را آباد کنید. چاه موتورهایی که در منطقه احداث کرد و اشغال‌زایی که در منطقه ایجاد کرد، همه برگ‌زینی از زندگی حاج قاسم در این دوره هستند.

● ابعادی از شخصیت و اقدامات او هست که هنوز به آن نپرداخته‌اید و دوست دارید کار کنید؟

من روی مردم‌داری و قاطعیت او کار کردم؛ ولی یک وجهه‌ای هست که دلم می‌خواهد از آن هم مستند بسازم و آن شهدای بومی و عشایر بلوچ و مردم کرمان و سیستان و بلوچستان و هر مزگان هستند که با حاج قاسم کار کردند. دلم می‌خواهد درباره آن‌ها مستندی بسازم و امیدوارم امسال موفق شوم. البته فعالان در حد ایده و طرح است و هنوز به مرحله پژوهش و جمع‌آوری اطلاعات نرسیده‌ام. با توجه به اینکه می‌دانم حاج قاسم دوستداران بسیار زیادی بین مردم منطقه داشته، این ایده به ذهنم رسیده است.

● همان‌طور که گفتید، حاج قاسم شخصیتی بود که توانست با اقوام مختلف ارتباط خوبی بگیرد و حتی می‌توان گفت شخصیتی بین‌المللی داشت. چقدر این جنبه از شخصیت او جای کار دارد؟

بله، او با خیلی از مردم، از مستضعفان دنیا، توانست ارتباط بگیرد. این خیلی نکته مهمی است. حاج قاسم در عین حال که یک مقام ارشد نظامی، امنیتی و اطلاعاتی بود، برای حل مشکلات امنیتی در جنوب شرق کشور بسیار مردم‌دار بود و بعد این تجربیات را در سوریه، لبنان، عراق و جاهای دیگر

